

Asia: VN/34059/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ AMMATILLISEN KOULUTUKSEN LAKIMUUTOKSIKSI

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen termien täsmentäminen vastaamaan nykykäytäntöä on perusteltua. Jatko-opintojen kannalta olisi kuitenkin ensisijainen tarve parantaa väyläopintojen mahdollisuuksia ammattikorkeakouluihin. Yhteistyö lukioiden kanssa on toisarvoista tilanteessa, joissa väyläopinnot yleistyvät.

Ammatillista koulutusta ja sen rahoitusta tulee tarkastella ja ohjata yhtenä kokonaisuutena. Työikäisten osaamistarpeet eivät saa jäädä oppivelvollisten jalkoihin, sillä jatkuvan oppimisen tarve koskettaa kaikkia työikäisiä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt hallituskauden loppumetreillä merkittävän toisen asteen uudistuksen. Uudistus koskettaa ammatillista koulutusta, jonka rahoitusta ollaan jakamassa kahtia ja yhden rahoitusmallin sijaan jatkossa olisi kaksi rahoitusmallia. Kiirehtimisen sijaan tarvitaan ensin yhteinen kokonaisnäkemys siitä, mitä muutoksia nykytilaan tarvitaan. Lain valmistelun yhteydessä koulutuksenjärjestäjien kuuleminen on ollut olematonta.

Nyt ollaan tekemässä uudistusta vailla riittävää tietopohjaa. Esimerkiksi nykyisen rahoitusmallin ohjausvaikutuksista ja kustannusseurannasta tarvitaan tarkempaa ja pitkäaikaisempaa seurantatietoa. Lisäksi on selvitettävä paremmin valmistelussa olevien muutosten vaikutuksia jatkuvan oppimisen rahoitukseen. Koulutuksen kehittämisen tulee perustua arviointitietoon.

Lakimuutosta perustellaan rahoituksen yksinkertaistumisella. Rahoituksen jakaminen kahteen eri väylään ei yksinkertaista rahoitusta ja monimutkaistaa OPH:n vuosittaista kustannustiedon keruuta sekä vähentää em. tiedon luotettavuutta. Rahoituksen ennakoitavuus ei myöskään parane esityksessä.

Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmä - ammatilliset perustutkinnot sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnot - muodostavat kokonaisuuden, jota täytyy myös jatkossa kehittää tästä lähtökohdasta. Yli 20-vuotiaiden mahdollisuuksia oman osaamisensa uudistamiseen ja päivittämiseen ei pidä heikentää. Tämä tulisi kuitenkin olemaan nyt lausuntokierroksella olevien ammatillista koulutusta koskevien esitysten seurannaisvaikutus. Rahoituksen kohdentamisessa tulee tunnistaa kasvava tarve jatkuvalla oppimiselle.

Kiirehtimisen sijaan tarvitaan nyt valmistelulle lisää aikaa. Valmistelun pohjaksi tarvitaan riittävä tietopohja sekä kattavampi kokonaisnäkemys ammatillisen koulutuksen eri tehtävien tasapainosta ja muutoksien tarpeesta. Ammatillisen koulutuksen tulee tulevaisuudessa vastata nykyistä paremmin sekä koko työikäisen väestön että eri toimialojen osaamistarpeisiin.

Kaarinassa 13.6.2022

Ilkka Harkkila

kuntayhtymän johtaja

Peimarin koulutuskuntayhtymä

Villa Satu

Peimarin koulutuskuntayhtymä